

Posudek diplomové magisterské práce

Téma: *Transformace mešního řádu mše svaté v šedesátých letech 20. století*

Autorka: Bc. Daniel Zouhar

Třebaže změna mešního řádu v rámci druhého vatikánského koncilu byla jednou z nejzásadnějších změn v rámci katolické liturgie v celých jejích dějinách, prací, které by se kriticky zabývaly její reflexí, je v českém prostředí velmi málo. O to více potěší, pokud se do tématu pustí badatelsky entuziastický a angažovaný student. Daniel Zouhar je pro tuto práci vhodně vybaven a připraven. Vedle svého oboru latina-obecná lingvistika studoval i obor teologie, je činný v občanském sdružení zabývajícím se latinskou liturgií a s tématem má dlouhou badatelskou zkušenost – zabýval se jím již v rámci své odborné práce i publikace v rámci studentského vědeckého sborníku.

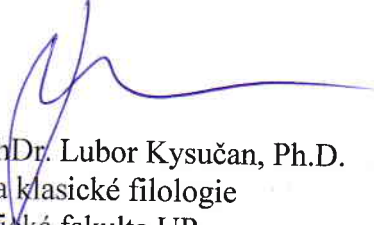
Hned úvodem nutno poznamenat, že diplomant se tématu zhostil velmi pečlivě a zodpovědně, ale současně originálním a tvůrčím způsobem. Oceňuji, že ačkoliv diplomant má v rámci problematiky jasné a vyhraněné názory, nesnaží se je čtenáři práce vnucovat a zachovává si kritický odstup, který je základní podmínkou nezaujaté vědecké práce. Práce je složena z několika logicky propojených a na sebe navazujících částí a vyznačuje se přehlednou strukturou. V její první části prezentuje diplomant obecnější informace o vývoji katolické liturgie na Západě a roli latiny jako liturgického jazyka, v druhé části potom konkrétně analyzuje liturgickou reformu a její důsledky ve světě i v Českých zemích. Nejcenějším diplomatovým vkladem je kritická analýza liturgické reformy včetně překladů liturgických textů z latiny do češtiny, cenné jsou i přehledně prezentované poznatky o nových liturgických hnutích.

Za obzvlášť hodnotnou pokládám kapitolu *Latina jako jazyk liturgie a jazyk církve* (str. 24-32). Autor v ní krásně ukazuje, jak i v diachronním lingvistickém tématu je možno vhodně aplikovat moderní sociolingvistické teorie (Fergussonova teorie diglosie). Mezi důvody zavedení latiny jako liturgického jazyka již od 2. století bych ovšem vedle jiných, autorem vhodně připomenutých skutečností (str. 24), rozhodně navrhoval doplnit fakt, že první římsktí křesťané byli většinou příslušníci nižších společenských vrstev bez větší znalosti řečtiny, takže urychlené zavedení latiny bylo první a praktickou podmínkou úspěšné misijní činnosti a dalšího šíření křesťanství v západní části římské říše. Dovolil bych si ovšem polemizovat s některými autorovými tvrzeními na str. 26. Zprvce se nedomnívám, že by latina byla fonologicky rozrůzněná (nezaměňuje diplomant fonetiku a fonologii?), zadruhé tvrzení, že latina v prvních staletích středověku ztrácela stabilitu, sděluje pouze část pravdy. Toto tvrzení je zajisté pravdivé, pokud budeme jako první staletí středověku chápat „dark ages“ (6. - 8. století), ale nutno dodat, že už v rámci karolinské renesance dochází k systematické stabilizaci latiny, díky níž se středověká latina stala jedním z nejsystematičtějších a logicky nejpropracovanějších nadnárodních jazyků, který svou univerzalitou přispěl nejen k zásadní jednotě, ale i mohutnému intelektuálnímu rozmachu evropské civilizace. Velmi bych uvítal, pokud by v rámci diskuse u obhajoby diplomant tuto otázku poněkud rozvedl.

Práce Daniela Zouhara splňuje všechny obvyklé standardy kladené na diplomovou práci i po formální stránce. Obsahuje kvalitní poznámkový aparát, bibliografii se všemi pro dané téma relevantními prameny i sekundární literaturou a českou i anglickou anotaci. Především je však přehledně a logicky členěna a psána velmi čtivým stylem. S tímto

zdařilým stylem však ostře kontrastuje jazykově nedostatečné anglické resumé a velké množství pravopisných i syntaktických překlepů i v českém textu, které rozhodně nepřičítám autorově neznalosti, ale chvatnému dokončování práce. Pro jakékoliv další publikované či veřejně předkládané práce autorovi doporučuji před odevzdáním provést důkladnou jazykovou revizi.

Vzhledem k výše řečenému práci Daniela Zouhara s nejlepším svědomím doporučuji k obhajobě a v případě jejího úspěšného průběhu navrhuji hodnotit stupněm B.

Doc. PhDr. Lubor Kysučan, Ph.D.
Katedra klasické filologie
Filozofická fakulta UP
OLOMOUC

V Olomouci, 2. ledna 2016